

פרק ד'

פרסומים שימושיים

1. פרסומים אירופאיים בנושא בטיחות וגיהות בעבודה

א. האירופים ובריאות ובטיחות בעבודה

Europeans and Health and Safety at Work / A survey

סקירה

(F, UK)

פרסום על ידי DG V.F.5

ב. תיק אירופי בריאות ובטיחות בעבודה: אתגר לאירופה

European file/ Health and Safety at Work: A challenge to Europe

מס. קטלוגי: CC-AD-92-005

(9 שפות)

ג. עבודה בחומרים מסוכנים

Work with Dangerous Products

ISBN 92-826-4511

(9 שפות)

ד. הכשרה בבטיחות ובריאות בעבודה

Training in Safety and Health at Work

ISBN 92-826-4578

(9 שפות)

ה. בריאות ובטיחות בהכשרה בענף הדיג

Health and Safety in Training in the Fishing Industry

ISBN 92-826-5015

(9 שפות)

ו. בטיחות ובריאות בענף הבנייה "הכשרה באתרי בנייה זמניים או ניידים"

Safety and Health in the Construction Sector

"Training temporary or mobile construction sites"

ISBN 93

(9 שפות)

ז. אירופה למען בטיחות ובריאות בעבודה - רופאים כלליים ומחלות מקצוע

Europe for Safety and Health at Work.

General Practitioners and Occupational Diseases

ISBN 93

(9 שפות)

ח. בטיחות ובריאות בעבודה: מדריך לעסקים קטנים ובינוניים

Safety and Health at Work: A Guide for SMEs

ISBN 93

(9 שפות)

2. פרסומי המוסד לבטיחות ולגיהות בישראל

קטלוג של פרסומי המוסד לבטיחות ולגיהות, ראו באתר האינטרנט של המוסד:

<http://www.osh.org.il/catalog.asp>

3. אחריות המנהלים במפעלים קטנים ובינוניים

עקרונות כלליים על בסיס חוק פקודת הבטיחות בעבודה – נוסח חדש תש"ל-1970

"המעסיק אחראי לבטיחות ולבריאות של העובדים שבאחריותו"

לפיכך, עליכם לנקוט באמצעים המעשיים הדרושים לשמירת הבטיחות והבריאות של העובדים.

א. עליכם למלא אחר הכללים הבאים:

- (1) הימנעו מסיכונים.
- (2) העריכו את הסיכונים שלא ניתן להימנע מהם.
- (3) היאבקו בסיכונים הללו במקור.
- (4) אמצו קידמה טכנולוגית: התחשבו בהתפתחויות ובשיטות ייצור מודרניות.
- (5) לכן, ככלל, החליפו את המסוכן באחר שאינו מסוכן או פחות מסוכן.
- (6) שלבו מניעת סיכונים בארגון העבודה ובתנאי העבודה.
- (7) התאימו את העבודה לאדם.
- (8) העדיפו אמצעי מיגון כלליים על פני אמצעי מיגון אישיים.
- (9) תנו לעובדים הוראות מתאימות על מנת להבטיח שיש להם מידע מתאים להגנה על הבטיחות והבריאות שלהם.
- (10) עליכם להקים שירותי בטיחות בתוך המפעל שלכם לפי חוק ארגון הפיקוח על העבודה ה'תשי"ד - 1954.
- (11) לבסוף, בדקו שהצעדים האלה אכן מתבצעים הלכה למעשה.
- (12) עליכם גם לשמור רשימה של כל תאונות העבודה שגרמו לאבדן כושר עבודה אצל עובדים שלכם (עליכם למנוע איבוד זמן מיותר והישנות של מקרי סיכון).
- (13) כמנהלים של מפעלים קטנים ובינוניים עליכם:
 - (א) ליידע את העובדים על הסיכונים ואמצעי המיגון והמניעה הנחוצים לפי התקנות של ארגון הפיקוח על העבודה – מסירת מידע והדרכת עובדים ה'תשמ"ד - 1984.

- (ב) לשוחח עם העובדים על הצורך במניעת סיכונים ולשתף אותם בכינון אמצעי בטיחות.
- (ג) להכשיר את העובדים האמורים (בזמן העבודה) ולספק רענון להכשרה של עובדים חדשים או בעת שינוי תפקידים.
- 14) כל עובד חייב לקבל הכשרה מתאימה בבטיחות ובגיהות על פי מקום העבודה שלו ותפקידו, במקרים הבאים:
- (א) עם קבלת העובד לעבודה.
- (ב) במקרה של העברה או שינוי תפקיד.
- (ג) במקרה של שינוי בציווד העבודה.
- (ד) במקרה של הכנסת טכנולוגיה חדשה.
- 15) התאמת ההכשרה חייבת להתחשב בקיום סיכונים חדשים או שונים ויש לחזור עליה בכל שנה.
- 16) התנאים החלים על הכשרת בטיחות:
- (א) יש לספק אותה בחינם לעובדים ולנציגיהם.
- (ב) יש לקיים אותה במהלך שעות העבודה, בתוך או מחוץ למשימה.
- 17) ההכשרה חלה גם על עובדים חיצוניים המעורבים בעבודה במפעל שלכם. עליכם לנקוט באמצעים המתאימים להבטחת קיומה בפועל:
- (א) הקבלן החיצוני יקבל מידע מתאים כדי שיעביר לעובדיו את ההנחיות לגבי הסיכונים במפעל שלכם ולגבי אמצעי הבטיחות המתאימים לכל עמדת עבודה או תפקיד.
- (ב) הקבלן החיצוני יעביר הנחיות מתאימות לעובדים שלו הלכה למעשה.
- 18) מעקב אחר בריאות העובדים:
- העובדים חייבים להיות במעקב רפואי המתאים לסיכוני הבריאות והבטיחות הקיימים בעבודה. סוג המעקב חייב להתאים לתקנות הבטיחות בעבודה, לגיהות תעסוקתית ולבריאות העובדים.

ב. האחריות של עובדיכם (והנציגים שלהם)

על-פי חוק פקודת הבטיחות בעבודה – נוסח חדש תש"ל - 1970 – עליהם למלא את ההוראות בהתאם להכשרה שניתנה להם ולדאוג לבטיחות ולבריאות שלהם ושל עמיתיהם לעבודה.

מה משמעות הדבר?

על העובדים:

- לבצע שימוש נכון במכונות, במכשירים, בכלים, בחומרים ובציוד המסופקים להם.
- לבצע שימוש נכון בציוד למיגון אישי שהם מקבלים, ולהחזיר אותו למקום המתאים לאחר השימוש.
- להשאיר מתקני בטיחות המותקנים במפעל ועל מכונות במקומם, ולהשתמש בהם בצורה נכונה.
- להודיע באופן מיידי למעסיק או לאנשים האחראיים על כל מצב עבודה שמהווה סכנה חמורה ובלטת לבטיחות ולבריאות ועל כל פגם בסידורי המיגון.
- לשתף פעולה בכל המשימות הנובעות מתקנות הבטיחות ולשתף פעולה עם המעסיק כדי לוודא שסביבת העבודה ותנאי העבודה בטוחים ואין בהם סיכון בטיחותי ו/או בריאותי.

בקיצור העובדים שלכם חייבים לשתף פעולה באופן פעיל בנקיטת אמצעים למניעת סיכונים ולהגנה מפניהם.

4. העלות הכלכלית של תאונות עבודה ומחלות מקצוע

מאת מנחם שורץ*

העלות הכלכלית של תאונות עבודה היא חלק מנושא רחב יותר, שמוגדר כעלות ותועלת של השקעות בתחומי בטיחות ובריאות תעסוקתית, המעסיק חוקרים רבים - מומחים טכניים, עובדים מקצועיים, מעצבי מדיניות וכמובן, מעסיקים ואיגודים מקצועיים. עדות להתעניינות הרבה בנושא הייתה מספר המשתתפים בכנס בינלאומי, אשר נערך בהאג שבהולנד, במאי 1997.¹

כל העוסקים בעלות הכלכלית של תאונות עבודה, שיש המכנים זאת "העלות הבלתי מבוטחת של תאונות עבודה ומחלות מקצוע", מדגישים, שהנהלות המפעלים אינן מודעות לעלות האמיתית, ויש אף נטייה להפחתת הנזק עד כדי הכחשת קיומו. לגישה זו יש יותר מסיבה אחת, ועל כך בהמשך.

מרכיבי העלות של תאונות עבודה ומחלות מקצוע הם רבים ומגוונים. ברוב המחקרים² שנערכו בעולם מגדירים כמה קבוצות עיקריות הקשורות באופן ברור לתאונות עבודה ומחלות מקצוע או הנובעות מהן: עלות הנפגע, עלות הנגרמת על ידי חברים לעבודה, עלות כוח אדם חלופי, עלות מוצרים, עלות מכוונות ומתקנים ושונוות.

עלות המשולמת לנפגע

- **שכר עבודה עד 9 ימי היעדרות.** בנתונים ארציים, המספרים בסעיף זה גבוהים מאוד. הביטוח הלאומי מפצה את הנפגעים רק על ההיעדרות שאחרי 9 ימי עבודה. בשנים האחרונות הכיר הביטוח הלאומי בכ- 85,000 נפגעים מדי שנה, כלומר, ההנהלות שילמו מכיסן שכר של כ- 860,000 ימי עבודה (85,000 X 9). וזה רק קצה הקרחון, שהרי כל מי שנעדר פחות מ- 9 ימים כלל אינו מגיע לביטוח הלאומי ומספר הנפגעים בקבוצה זו הוא משמעותי ביותר.

הטבות שאינן מוחזרות מהביטוח הלאומי. מספר ימי ההיעדרות לתאונה, המוכרת על ידי הביטוח הלאומי, עומד על 35 יום. היות שבתלוש המשכורת יש מרכיבי שכר שאינם מבוטחים בביטוח הלאומי, רבים מן המפעלים משלמים לנפגעים את הפערים בין השכר הרגיל לבין תגמולי המוסד לביטוח לאומי.

* מר מנחם שורץ, מנהל המוסד לבטיחות ולגיהות.

(1) Cost & benefits of Occupational Safety and Health, Proceedings of European Conference – The Hague, The Netherlands. May 1997.

(2) Three preliminary papers on the Economics of Occupational Safety and Health. Peter Dorman. Geneva April 2000. Chapter 1: The Cost of Accidents and Diseases
http://www.ilo.org/public/English/protection/safework/papers/ecoanal/wr_chp1.htm.

עלות הנגרמת על ידי חברים לעבודה של הנפגע

לתאונת עבודה יש אפקט סביבתי. היא מעוררת סקרנות ועניין, ורבים עוזבים את עמדת העבודה כדי לראות מה ולמה קרה, ולאחר מכן מדסקסים זאת עם החברים. חלקם מלווים אף את הנפגע בדרכו לטיפול, ובהמשך יוצאים לבקר אותו. לכל בזבזי זמן אלו ולעוד רבים נוספים יש, כמובן, מחיר.

תאונות קלות, והן רבות ביותר, מטופלות במפעל עצמו. טיפול פירושו זמן, הן של הנפגע והן של המטפל. אם המטפל הוא חובש/ת בתוקף תפקידו הטיפול כלול במשכורתו; אך אם הוא מוצב במערך הייצור ומבצע את הטיפול כמטלה נוספת, הרי שאת עלות הפסדי הייצור בגלל זמנו המבזבז על טיפול בנפגעים, יש לשייך ולצרף לעלות התאונות.

עלות כוח אדם חלופי

במסגרת זו יש לכלול את התשלום לחברת כוח אדם, המספקת כוח אדם חלופי; את הדרכת כוח עזר זה וכמובן, את ההפסדים הנגרמים מחוסר המיומנות של העובד החדש.

עלות מוצרים

- במסגרת זו נכללים כל המוצרים הנפגעים ו/או נפסלים כתוצאה מתאונות, בין שהן תאונות שנפגע בהם אדם, או כאלה המסתיימות רק בנזק חומרי. במסגרת זו ניתן לכלול ולחשב את המוצרים הפגומים והפסולים, שמייצרים עובדים חדשים באותה תחנת עבודה בה עבד מי שנפגע בתאונת העבודה.
- במסגרת זו כלול גם ההפסד הנובע מירידה בתפוקה. כלומר, כל המוצרים שהמפעל לא ייצר עקב ציוד שהושבת בתאונות.

עלות מכונות ומתקנים

עלות החלפת חלקים פגומים ותשלום עבור עבודות שיפוץ של ציוד ומכונות שנפגעו עקב תאונות, ולעיתים אף תשלום בגין שכירת ציוד חליפי.

שונות

פגיעה במורל העובדים

מקרים בהם התנאים הסביבתיים השוררים במפעל או במחלקה מסוימת ידועים או חשודים כגורמי מחלות, גורמים לפגיעה במורל העובדים וכתוצאה מכך לירידה בתפוקה ובאיכות.

תשלום קנסות, הפסדי בונוס

תשלום קנסות בגין איחור במועדי אספקה, עקב תאונה שגרמה לחוסר כוח אדם מיומן, או להציגה??? במערך הייצור. הצד השני של אותו מטבע, הוא הפסד בונוס שהובטח, בגין עמידה בל"ז או הקדמתו.

גידול בפרמיות ביטוח

חלק מהנזקים הנגרמים מתאונות עבודה מכוסה על ידי חברות הביטוח. מכאן ברור שכאשר עולה שיעור תאונות העבודה במקום מסוים, עולה הפרמיה שהמפעל נדרש לשלם.

ובכמה זה מסתכם?

במחקרים שנערכו במדינות מערביות ניסו החוקרים להגיע לתוצאות מוסכמות. אחת הדרכים היותר מקובלות לחישוב היא לערוך השוואות ולחשב את היחס שבין העלות למבטחי תאונות העבודה, לבין העלות הבלתי מבוטחת שהמפעלים נושאים בעולה. התוצאות שהגיעו ממגוון חוקרים, מצביעות על כך שמול יחידת מטבע אחת ששילמו המבטחות, (במקרה שלנו בישראל זהו המוסד לביטוח לאומי), יש למפעלים הוצאה של 3-7 יחידות מטבע.

בישראל בשנת 2001, ענף נפגעי עבודה של המוסד לביטוח לאומי הוציא/שילם סך של 2,518,000,000 ש"ח (כ- 2.5 מיליארד ש"ח). על פי חישוב מינימלי, מגיעה העלות הבלתי מבוטחת להיקף של 7,553,000,000 (מעל 7.5 מיליארד ש"ח). באותה שנה איבד המשק, כתוצאה מתאונות עבודה ומחלות מקצוע, כ- 3,000,000 ימי עבודה. מכאן, שעלות הנזק הממוצע הנגרם מיום היעדרות, הנובע מתאונות עבודה, עומד על:

$$\frac{7,553,000,000}{3,000,000} = 2518 \text{ ש"ח}$$

כלומר, אם במפעל בינוני נעדרו במהלך שנה, עקב תאונות עבודה, 10 עובדים כל אחד ל- 10 ימים, הרי שמדובר ב-100 ימי היעדרות, והנזק למפעל יהיה 250,000 ש"ח.

כל כך ברור שנזק בהיקף כזה הנו משמעותי ביותר למפעל בינוני, ולמרות זאת מפליא כיצד ההנהלה אינה ערה לכך ולא פועלת למניעתו. לדעתי, הסיבות העיקריות לתמונת מצב זו נעוצות בגורמים הבאים:

א. לא נערך רישום ואין מעקב אחר תאונות העבודה במפעל, ולכן התאונות נתפסות כמקריות ולא בעלות משקל.

ב. נזקי התאונות - בין שנפגע בהן עובד או רק נגרם נזק למוצר, לציווד או למכונה - אינם נרשמים ואינם נצברים בצורה שיטתית.

ג. קיים קושי אובייקטיבי להצביע על זיקה חד משמעית בין גורם לתגובה, קושי הנובע מריבוי הגורמים המשתתפים בתאונה.

ד. קיים קושי אובייקטיבי לערוך השוואה בין המפעל לבין מפעלים אחרים באותו ענף, בגלל שונות גדולה בין המפעלים.

העובדות והנתונים הנ"ל יוצרים מצב שהמפעל מוסיף לעלויות המוצר גם את עלות תאונות העבודה ומחלות המקצוע. במילים אחרות, המפעלים מייצרים סחורות ותאונות ואנו, הצרכנים, משלמים את המחיר.

מבחינת המפעל, לכאורה, אין בעיה במישור הכלכלי, אך בשוק גלובלי תחרותי, מצב זה מקטין את כושר התחרות. נתון חשוב זה הוצג בהרחבה בכנס הנ"ל, שנערך בהולנד. נציגי התעשייה משוודיה ומהולנד ציינו, שהדרך שלהם להתחרות במוצרים ממדינות דרום אירופה, כוללת שמירה על רמת בטיחות גבוהה, שפירושה שיעור נמוך של תאונות עבודה

כלומר, מוצר שאין צורך להעמיס עליו עלויות הנובעות משיעור תאונות גבוה, הוא מוצר תחרותי.

(פברואר 2002)

5. בדיקת עמידה בדרישות ת"י 18001 לניהול מערכות בטיחות וגיהות בתעסוקה

א. כללי

רשימת הבידוק המופיעה בעמודים הבאים נועדה לארגונים הרוצים לבדוק את המידה בה הם עומדים בדרישות ת"י 18001. הרשימה נועדה כדי לזהות פערים בין דרישות התקן, למצב הנוכחי בארגון. רשימת הבידוק לא מתייחסת לרמת הבטיחות בפועל, אלא לרמה של **ניהול הבטיחות והגיהות** (קיום נהלים, הגדרת סמכויות ואחריות, הקצאת משאבים הולמים, תכנון וביצוע של הערכת סיכונים, ביצוע מדידות וניטורים וכדומה).

רשימת הבידוק הנוכחית איננה מלאה ומפורטת, אך היא כוללת את כל המרכיבים העיקריים של דרישות התקן. היא מיועדת בעיקר לצורך ביצוע סקר ראשוני מקדים, וכן כדי לקבל מושג עד כמה הארגון עומד בדרישות של תקנים לבטיחות ולגיהות.

לצרכים מעשיים של הכנה לקראת מבדק חיצוני על-פי התקן, ראוי להיעזר ברשימות בידוק מפורטות יותר, כגון אלו הניתנות לנרשמים לקבלת התעדה על-ידי המכון המתעיד.

עמידה בדרישות הקווים המנחים לניהול מערכות בטיחות ובריאות של ארגון העבודה הבינלאומי

ארגונים שאינם מעוניינים בהתעדה על-ידי גורם חיצוני, יכולים להקים מערכת לניהול בטיחות ובריאות בתעסוקה על-פי הקווים המנחים של ארגון העבודה הבינלאומי אשר אומצו גם בישראל (ILO-OSH 2001). רשימת הבידוק הנוכחית נותנת מענה לרוב הדרישות של הקווים המנחים האלה, וניתן להשתמש בה, לפיכך, גם כדי לבדוק פערים בין מצב הארגון לדרישות הקווים המנחים.

לארגונים המתכוונים להקים מערכת לפי הנחיות ארגון העבודה הבינלאומי, הוספנו בסוף רשימת המבדק הנוכחית כמה פריטים המתייחסים באופן ספציפי להמלצות הקווים המנחים. את הנוסח המלא של הקווים המנחים של ארגון העבודה הבינלאומי ניתן להשיג באמצעות אתר האינטרנט של המוסד לבטיחות ולגיהות www.osh.org.il.

הסבר למילוי:

סמן X במקום המתאים. ציין "כן" אם הארגון עונה על הדרישות המפורטות בשורה, ו"לא" אם הוא לא עונה על כל או רוב הדרישות. אם בארגון יש רק מענה חלקי לדרישות, סמן "חלקי". במקרה כזה רצוי לציין ברשימה נפרדת (לא קיימת במנחה הנוכחי) אילו השלמות נדרשות במערכת ניהול הבטיחות כדי לעמוד בדרישות ת"י 18001.

מומלץ לצלם את דפי רשימת הבידוק לפני המילוי

א. רשימת בידוק לעמידה בדרישות ת"י 18001

סעיף	נושא	כן	חלקי	לא
4.2	מדיניות: - קיימת מדיניות כתובה חתומה על-ידי המנכ"ל או הנשיא, והמתייחסת לקביעת אחריות ומטרות, מחויבות לאיתור גורמי סיכון והערכת סיכונים, לשיפור מתמיד, ולעמידה בדרישות החוק, להקצאת משאבים הולמת לבטיחות ולגיהות			
	- המדיניות כוללת מחויבות לשיתוף עובדים והועברה לידיעת העובדים			
4.3.1	תכנון לזיהוי והערכת סיכונים: - יש נהלים לאיתור והערכת גורמי סיכון בפעולות שגרתיות ולא-שגרתיות, לכל הפעילויות, המתקנים והחומרים, והחלים גם על עובדי קבלן ומבקרים			
	- הנהלים מתייחסים לפעולות שגרתיות ולא-שגרתיות, לכל הפעילויות, המתקנים והחומרים, וחלים גם על עובדי קבלן ומבקרים			
	- הנהלים מפרטים את שיטות הזיהוי וההערכה, וביצוען יזום מראש ולא רק בעקבות תאונה			
	- תוצאות האיתור והערכת סיכונים מתועדות, ומשתמשים בהן לצורך קביעת מטרות ויעדים בבטיחות, קביעת הדרכות עובדים, וקביעת בקורות תפעוליות			
	- מתבצע מעקב ביצוע אחר ההמלצות הנובעות מתהליכי איתור והערכת סיכונים, ובדיקת יעילות הנהלים והבקורות להפחתת סיכונים			
4.3.2	תכנון לדרישות על פי דין ודרישות אחרות: - יש נהלים המבטיחים זיהוי מעודכן של דרישות חוקיות החלות על המפעל			
	- מוסרים לעובדים ולאחרים בעלי עניין מידע רלוונטי בנוגע לדרישות החוק			
4.3.3	תכנון מטרות של בטיחות וגיהות תעסוקתית: - נקבעו מטרות בכל יחידה רלוונטית, על-פי תוצאות איתור והערכת הסיכונים			
	- המטרות הולמות את דרישות החוק, ואת יכולת המפעל לממשן			
4.3.4	תכנון תוכנית ניהול הבטיחות והגיהות תעסוקתית: - קיימת תכנית ניהול המפרטת סמכויות ואחריות להשגת מטרות ולביצוע התכניות, לו"ז ומשאבים,			
	- תכנית הניהול מעודכנת לפי הנעשה, ומשווים מטרות שנקבעו להישגים בפועל			
4.4.1	מבנה ואחריות: - הוגדרו התפקידים, האחריות, והסמכויות של העובדים, בקשר לבטיחות ולגיהות			
	- חבר מההנהלה הבכירה מונה לעמוד בראש מערך הבטיחות והוגדרה אחריותו			
	- ההנהלה מספקת את המשאבים הדרושים (כ"א, תקציבים, משאבים טכנולוגיים)			

סעיף	נושא	כן	חלקי	לא
4.4.2	הדרכה, מודעות וכשירות: - קיימים נהלים המבטיחים כי כל העובדים יקבלו הדרכות מתאימות בנושאי בטיחות, תוך התחשבות במגבלות שפה ותפקיד, ואופי הסיכונים בעבודת העובד			
	- הדרכה מתייחסת גם לתגובה במצבי חירום			
4.4.3	התייעצות ותקשורת: - קיימים נהלים המבטיחים כי מידע רלוונטי בבטיחות מועבר מהארגון לעובדיו			
	- קיימת מסגרת וסידורי התייעצות מתועדים עם העובדים, והם מעורבים בפיתוח ובסקירה של מדיניות הבג"ת ונהלי איתור, הערכה ושליטה בסיכונים			
	- העובדים מיוצגים בדיוני הנהלה על הבג"ת, ויודעים מי נציגיהם (כולל בסקר ההנהלה התקופתי)			
4.4.4	תיעוד: - המידע של מערכת הבג"ת מתועד, ומאפשר הפנייה למסמכים רלוונטיים			
4.4.5	בקרת תיעוד: - יש נהלים לבקרת המסמכים, ומהדורה עדכנית זמינה היכן שמתבצעות פעולות			
4.4.6	בקרה תפעולית: - זוהו כל הפעילויות והתהליכים הקשורים לסיכונים			
	- יש תכנון הולם וכן נהלים המתייחסים לפעילויות ולתחזוקה של תהליכים מסוכנים, והנהלים מכילים קריטריונים תפעוליים – כולל צורך בהיתרים			
	- יש נהלים המתייחסים לסיכוני בג"ת בעת רכש של סחורות, שירותים וציוד			
	- יש נהלים המתייחסים לעיצוב (תכן) לתכן של מקום העבודה, תהליכים, מתקנים			
4.4.7	היערכות ותגובה למצבי חירום: - קיום תוכניות ונהלים לזיהוי היתכנות של מצבי חירום			
	- קיימים נהלים לתגובה בעת מצבי חירום, כולל צוות חירום שקיבל הכשרה, תוכניות פינוי, קשר עם גורמי חוץ, טיפול באירועים כימיים			
	- קיימים נהלים והתקנים כדי למזער את הפגיעה במקרה של מצבי חירום			
	- נערכים תרגולים של צוות החירום ותגובות בעת מצב חירום (במידת האפשר)			
	- קיים ציוד חירום נדרש, והוא מתוחזק כראוי			
4.5.1	בדיקה ופעולה מתקנת: מדידה וניטור - קיימים נהלים למדידה וניטור של ביצועי הבג"ת, ולמדידת הושגת מטרות הבג"ת			
	- מוגדרים ונרשמים מדדים איכותיים וכמותיים המודדים עמידה ביעדים, כולל בדרישות החוק, וכן מדדי אירועים ותאונות			
	- ציוד מדידה הדורש כיוול מתוחזק כנדרש, עם רישום פרטי כיוול			

סעיף	נושא	כן	חלקי	לא
4.5.1	תאונות, אירועים, אי התאמות, ופעולות מתקנות ומונעות:			
	- קיימים נהלים לדיווח ולחקירה של אירועים, תאונת, ומקרים של "כמעט תאונה"			
	- כל אירוע או תאונה נחקרים, והתוצאות מלוות בהמלצות לפעולות מתקנות			
	- קיימים נהלים למעקב אחר ביצוע פעולות מתקנות, ולבדיקת האפקטיביות של הפעולות המתקנות, והשלמתן באם נדרש			
4.5.3	קיימים נהלים הקובעים כי פעולות מתקנות לא ייושמו לפני שבוצע עבורם תהליך של זיהוי גורמי סיכון והערכת סיכונים			
	רשומות וניהול רשומות:			
4.5.4	- יש נהלים לזיהוי תחזוקה והפצה של רשומות בג"ת ותוצאות מבדקים וסקרים			
	- רשומות בג"ת קריאות, ניתנות לזיהוי, מאוחסנות כך שהן ניתנות לאיחזור ומוגנות בפני נזק או אבדן			
4.5.5	מבדק:			
	- יש תכניות ונהלים לביצוע מבדקים תקופתיים של המערכת, והם בודקים אם המערכת מתאימה לתכנון ולדרישות התקן, מיושמת כהלכה, ואם היא אפקטיבית להגשמת המדיניות והמטרות של הארגון			
	- נהלי המבדקים כוללים סקירת תוצאות ממבדקים קודמים			
	- תוצאות המבדקים נמסרות להנהלה			
4.5.5	סקר הנהלה:			
	- מתקיים סקר הנהלה אחת לתקופה, במרווחי זמן שנקבעו מראש			
	- סקר הנהלה מתייחס במידת הצורך לשינוי מדיניות, מטרות, ומרכיבי מערך הבג"ת, ומגיב באופן מעשי על תוצאות מבדקים והשתנות נסיבות			
	- תוצאות המבדקים נמסרות להנהלה			

ב. בדיקת עמידה על-פי הקווים המנחים של ארגון העבודה הבינלאומי (ILO – OSH 2001)

סעיף	נושא	כך	חלקי	לא
3.3.1	אחריות ונשיאה באחריות: הבטיחות היא באחריות מנהלי העבודה היכן שמתאים			
3.3.2	תכניות לקידום בריאות: יש לקיים תוכניות לקידום בריאות ומניעת פגיעות			
3.4.3	כשירות והדרכה: יש להעריך את קליטת והבנת החומר המועבר בהדרכת בטיחות			
3.7	סקר ראשוני: יש לקיים סקר ראשוני (לפני הקמת מערכת ניהול הבטיחות) שיכלול זיהוי דרישות כל דין, זיהוי והערכת סיכונים, ניתוח נתונים של סקרי בריאות			
3.10.1	שליטה בגורמי סיכון: אמצעים מונעים ייושמו על פי ההירארכיה הבאה: (א) סילוק הגורם, (ב) הגנה על מקור הסיכון (רצוי הנדיסת), (ג) מזעור הסיכון ע"י תכנון העבודה ואמצעים מנהליים, (ד) ציוד מגן קבוצתי, ואם לא ניתן - ציוד מגן אישי			
3.10.2	ניהול שינויים: הערכת השפעה על הבטיחות של שינויים פנימיים וחיצוניים, ונקיטה בהליכי הערכת סיכונים ופעולות מונעות לפני ישום השינויים			
3.11.6	סקר בריאות עובדים: פעולות ניטור יכללו גם סקר של בריאות העובדים על-ידי ניטור רפואיחות והגיהות			
3.15.1	סיבות שורשיות לאי התאמות: יש לנתח ולזהות סיבות שורשיות לכל אי התאמה או סטייה מתקנות או נהלי הבטיחות והגיהות, וכן לכל תאונה או אירוע (ס' 3.12.1)			